

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Голова ради

С.Осачук

“22” жовтня 2010 року

ПРОТОКОЛ №9

засідання громадської консультативної ради з питань охорони культурної спадщини на території міста Чернівців

22 жовтня 2010 року

м. Чернівці

Присутні:

Осачук С.Д., Пушкова О.Д., Гиндич В.О., Сендкульська Т.В., Кавердинський М.І., Філатова Н.Г., Килинич В.О., Любківський О.І., Рихло П.В., Євдокименко В.К., Кардашук І.М., Коротун І.В., Сабура М.М., Севрюков В.В., Хавич О.М., Кіцул І.Ф., Селезінка В.М., Черновський О.К.

Запрошені:

Ректор ЧНУ ім.Ю.Федьковича – Мельничук С.М.
Проректор ЧНУ ім.Ю.Федьковича – Марусик Т.В.
Настоятель храму “Святої Параскеви” от.Миколай.
Директор ринку “Центральний” В.Кавуля, головний архітектор проекту реконструкції ринку О.Завалецький.
Представники проектної організації “Чернівецький Геоінфоцентр”.
Представники Чернівецького міського комунального підприємства проектний інститут “Містопроєкт”.
Представники ТОВ “Проектно-будівельна компанія “Акро-Буд”.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Інформація про приїзд міжнародного експерта ІКОМОС.
2. Надання інформації про вступ міста Чернівців до Ліги історичних міст.
3. Інформування про роботу відділу охорони культурної спадщини (притягнення до відповідальності за порушення пам'яткоохоронного законодавства, послуги відділу, що надаються через “Дозвільний центр” Чернівецької міської ради).
4. Встановлення пам'ятного знаку на місці першого Богослужіння українською мовою в парку ім.Т.Шевченка.
5. Пропозиції щодо визначення місця встановлення “Моста кохання” (подарунок місту від чернівецьких ковалів).
6. Проект реконструкції ринку “Центральний” на вул.Д.Загули, 9.

7. Влаштування окремого входу на вул.П.Целана, 25 (будинок відноситься до цінної забудови м.Чернівців).
8. Переобладнання квартири №2 на вул.29 Березня, 5 під офіс з влаштуванням окремого входу (будинок відноситься до цінної забудови м.Чернівців).
9. Переобладнання нежилих приміщень під виставковий зал в будинку на вул.А.Шептицького, 23 (будинок відноситься до цінної забудови м.Чернівців).
10. Відновлення історичного входу на вул.Гете, 3 (пам'ятка архітектури місцевого значення - житловий будинок поч. ХХ ст.)
- 11.Різне.

1. Слухали ректора ЧНУ Мельничука С.М., проректора ЧНУ Марусик Т.В., заступника голови ради Пушкову О.Д.

Поінформовано, що з 20 по 24 вересня 2010 року в Чернівцях відбулася оцінювальна місія експерта ІКОМОС з нагоди включення пам'ятки архітектури національного значення – резиденції митрополитів Буковини і Далмації до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Міжнародна рада з питань пам'яток та визначних місць (ІКОМОС) – це професійна інституція, відповідальна за оцінювання всіх номінацій культурних об'єктів до Списку світової спадщини.

Оцінювання об'єкту культурної спадщини в Чернівцях здійснював експерт п.Йозеф Штульц (Чеська республіка), який наголосив на конфіденційності своєї місії. Оцінка експерта ІКОМОСу є лише одним із факторів, який береться до уваги Комітетом світової культурної спадщини при прийнятті рішення щодо об'єкта номінації.

Під час місії оцінювання експертом детально обстежено об'єкт та територію номінації, його буферну зону, до складу якої включено всю історичну частину міста.

Крім того, експерта ознайомлено з пам'ятками сакральної архітектури на території м.Чернівців та області, історико-культурним заповідником «Кладовище на вул.Зеленій» та Музеєм народної архітектури та побуту, фортецями у м.Хотині та м.Камянці-Подільському.

З нагоди приїзду міжнародного експерта ІКОМОС у Чернівцях відбулося виїзне засідання Українського комітету ІКОМОС за участю його голови – Миколи Яковини. На засіданні відзначено високий рівень проведеної роботи науковцями Чернівецького національного університету ім.Ю.Федьковича та Київського державного інституту пам'яткоохоронних досліджень при підготовці номінаційного дос'є пам'ятки, уточнено критерії оцінювання відповідно до настанов ЮНЕСКО. Вручено членські квитки новим членам УНК ІКОМОСу Чернівецькій області, які дадуть змогу їх власникам безкоштовно відвідувати державні музеї у будь-якій країні світу.

Оскільки попередні висновки експерта не можуть бути розголошені представникам приймаючої сторони та представникам мас-медіа, були висловлені побажання щодо подальшої співпраці УНК ІКОМОС з Міжнародним комітетом

щодо розгляду питання включення об'єктів культурної спадщини до Списку світової спадщини в м.Києві та Кам'янці-Подільському.

Зі слів експерта, основною засторогою при прийнятті рішення щодо включення об'єкта до Списку ЮНЕСКО є можливість забудови території навколо пам'ятки та непритаманне використання в сучасних вимогах самої пам'ятки.

Крім того ректор університету Мельничук С.М. висловив прохання звернутися до міської та обласної влади стосовно виділення необхідних коштів по утриманню та проведенню ремонтних і опоряджувальних робіт на об'єкті номінації та її території.

Виступили: Осачук С.Д., Гиндич В.О., Філатова Н.Г., Килинич В.О., Кардащук І.М., Коротун І.В., Сабура М.М., Кіцул І.Ф., Черновський О.К.

Вирішили:

- Підтримати пропозицію ректорату університету ім.Ю.Федьковича і підготувати відповідні клопотання від імені громадської ради щодо виділення з міського та обласного бюджетів необхідних коштів на проведення ремонтно-реставраційних робіт пам'ятки архітектури національного значення – резиденції Буковинських митрополитів.
- посилити рекламно-агітаційну роботу щодо включення пам'ятки архітектури національного значення резиденції митрополитів Буковини і Далмації до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та використання символіки ЮНЕСКО.

2. Слухали інформацію члена громадської ради Килинича В.О.

Рада директорів Ліги історичних міст, засідання якої відбулося 14 жовтня в японському місті Нара, прийняла рішення про включення міста Чернівців до Ліги історичних міст.

Надіслано офіційне привітання та побажання процвітання місту від Президента Ліги історичних міст, мера міста Кіото Даісаку Кадокави до Чернівецького міського голови Миколи Федорука.

Міський голова Микола Федорук отримав офіційне запрошення взяти участь у 13 конференції історичних міст, яка працюватиме у В'єтнамі.

Чернівці подали заявку на вступ до міжнародної організації "Ліга історичних міст" у березні цього року з метою налагодження постійних та усесторонніх зв'язків із світовими історичними містами, створення умов для розвитку Чернівців, наслідування найкращої світової практики збереження історичної спадщини міста.

Світова ліга історичних міст (WLHC) заснована 1994 року. Штаб-квартира розташована в Кіото (Японія). Організація нараховує в 50-ти країнах світу понад 70 міст-членів, які багаті на історичні, архітектурні та культурні пам'ятки. Серед членів Ліги історичних міст Афіни, Брюссель, Будапешт, Єрусалим, Париж, Рига.

Україна представлена Києвом, Львовом, Одесою, Луцьком, а від жовтня 2010 року – і Чернівцями.

3. Слухали начальника відділу охорони культурної спадщини міської ради – заступника голови ради Пушкову О.Д.

12 жовтня 2010 року вступив у дію Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони культурної спадщини”. Законодавчий акт передбачає посилення адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення вимог законів у сфері охорони культурної спадщини.

Закон спрямований на вдосконалення чинного законодавства України у сфері охорони культурної спадщини, зокрема, підвищення відповідальності за порушення його вимог, уточнення повноважень державних органів охорони культурної спадщини, положень щодо збереження пам’яток історії та культури та діяльності історико-культурних заповідників тощо.

Згідно із законом порушення вимог законодавства про охорону культурної спадщини тягне за собою накладення штрафу на громадян в розмірі від 850 до 1700 грн., а на посадових осіб – від 1700 до 2550 грн.

Санкції передбачені за такі адміністративні правопорушення:

- ухилення від підписання охоронних договорів на пам’ятки культурної спадщини;
- порушення режиму використання пам’ятки культурної спадщини;
- порушення режиму історико-культурного заповідника чи історико-культурної заповідної території;
- проведення ремонтних, реставраційних, реабілітаційних робіт на пам’ятці культурної спадщини, зміна призначення пам’ятки культурної спадщини, її частин та елементів, здійснення написів, позначок на ній, на її території та в її охоронній зоні без письмового дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини;
- ухилення від передачі в установленому порядку на постійне зберігання до музеїв знайдених під час археологічних розвідок, розкопок рухомих предметів, пов’язаних з нерухомими об’єктами культурної спадщини.

Закон також визначає, що невиконання законних вимог посадових осіб органів охорони культурної спадщини щодо усунення порушень вимог законодавства про охорону культурної спадщини або створення перешкод для їх діяльності – тягне за собою накладення штрафу в розмірі від 850 до 1700 грн.

На даний час чітко визначено порядок погодження та надання дозволів відділу на здійснення робіт на пам’ятках, охоронних зонах та в межах історичних ареалів, які надаються виключно через “Дозвільний центр” Чернівецької міської ради.

Крім того, наголошено на тому, що Інспекція державного архітектурно-будівельного контролю у Чернівецькій області не співпрацює із відділом охорони культурної спадщини у напрямку дотримання пам’яткоохоронного законодавства.

З огляду на ситуацію, що склалася, а також беручи до уваги зміни в законодавстві, відділ охорони культурної спадщини просить підтримати пропозицію створення власної інспекції з охорони історичного середовища міста. Це викликано також тим, що необхідно взяти під жорсткий контроль проведення господарських робіт в історичному центрі міста, адже згідно з пам'яткоохоронним законодавством жоден вид робіт, який проводиться в історичному середовищі, не може здійснюватись без відповідного письмового дозволу органу охорони культурної спадщини.

Виступили: Осачук С.Д., Гиндрич .С.В., Кавердинський М.І., Філатова Н.Г., Килинич В.О., Любківський О.І., Рихло П.В., Коротун І.В., Кіцул І.Ф., Черновський О.К.

Вирішили:

- Інформацію Пушкової О.Д. взяти до відома, а створення інспекції з охорони та використання історичного середовища підтримати.

4. Слухали настоятеля храму “Святої Параскеви” от.Миколая.

Поінформовано членів громадської ради про бажання церкви встановити пам'ятний знак на честь першої Божественної літургії українською мовою на місці, де вона відбулася у 1990 році, біля пам'ятника Боброва Ф.О.

Виступили: Осачук С.Д., Пушкова О.Д., Кавердинський М.І., Любківський О.І., Рихло П.В., Коротун І.В., Сабура М.М., Кіцул І.Ф., Черновський О.К.

В результаті розгляду цього питання встановлено відсутність будь-якої проектної документації з відповідними погодженнями, а також виявлено розпочаті самовільні роботи із влаштування постаменту для пам'ятного знака.

З огляду на зазначене, а також враховуючи те, що пам'ятний знак планується встановити безпосередньо в охоронній зоні пам'ятки історії місцевого значення - братської могили генералів та офіцерів Радянської армії, серед них Героїв Радянського Союзу – Боброва Ф.О., Волошина Л.І., а також задля уникнення конфліктної ситуації із Радою Ветеранів та з метою дотримання пам'яткоохоронного законодавства громадська рада

Вирішила:

- не погоджувати зазначену пропозицію, а натомість запропонувати встановити пам'ятний знак на території церкви “Святої Параскеви” або відповідної пам'ятної дошки на фасаді зазначеної церкви із отриманням погоджень відповідних служб та виготовленням необхідної проектно-кошторисної документації.

5. Слухали заступника голови ради Пушкову О.Д.

Поінформовано про черговий подарунок ковалів до дня міста Чернівців у вигляді “Моста кохання” і запропоновано надати пропозиції щодо його встановлення.

Виступили: Осачук С.Д., Гиндич В.О., Кавердинський М.І., Філатова Н.Г., Килинич В.О., Любківський О.І., Коротун І.В., Кіцул І.Ф., Черновський О.К.

Вирішили:

- пропонувати міській раді встановити “Міст кохання” у парку “Жовтневий” з відповідним його облаштуванням.

6. Слухали архітектора О.Завалецького.

Представлено проект реконструкції ринку “Центральний” на вул.Д.Загули, 9. Проектна пропозиція розроблена на основі історико-містобудівного обґрунтування, розробленого Львівським інститутом “Укрзахідпроектреставрація”. Проектування здійснено з урахуванням зорового сприйняття споруди костелу “Серце Ісуса”.

Пропонується влаштування сучасної споруди ринку з використанням максимальної кількості скла, яке б віддзеркалювало у собі силует костелу та навколишньої цінної забудови. Максимальна висота споруд вздовж вул.Червоноармійської та огорожі костелу витримано – до 6,6 м, висота споруди вглиб ділянки збільшено - до 11 м, як це передбачено історико-містобудівним обґрунтуванням. Планується влаштувати підземну парковку для потреб працівників ринку, а споруду ринку в самій нижній її частині виконати у двох ярусах, які плавно до вул.Д.Загула переходять в один.

Слід зазначити, що відповідно до розробленого історико-містобудівного обґрунтування, будівлю торговельного підприємства “Роксолана”, яка є висотною дисонантою і заважає сприйняттю костелу, слід реконструювати її з пониженням висоти об’єму.

Виступили: Осачук С.Д., Пушкова О.Д., Гиндич В.О., Кавердинський М.І., Філатова Н.Г., Килинич В.О., Кардашук І.М., Коротун І.В., Сабура М.М., Севрюков В.В., Хавич О.М., Черновський О.К., Кавуля В.М.

Вирішили: погодити реконструкцію ринку “Центральний” з виконанням наступних вимог:

- передбачити інженерне забезпечення та освітлення споруди ринку згідно діючих норм та правил;
- у 2011 році після закінчення терміну оренди земельних ділянок квітковий ряд демонтувати, надавши власникам кіосків торгові місця на ринку “Центральний”. На даний час квітковий ряд має жалюгідний вигляд і в

більшій мірі він перетворився на кіоски з продажу неякісної китайської продукції;

- передбачити проектом центральний вхід та вихід з території ринку з вул.Червоноармійської.

Крім того, членами громадської ради запропоновано міській владі розглянути питання щодо розширення вул.Червоноармійської від Соборної площі до вул.Садової.

7. Слухали представника проектної організації “Чернівецький Геоінфоцентр” про переобладнання нежитлових приміщень підвалу під офісні приміщення із влаштуванням приямку на вул.П.Целана, 25.

Виступили: Осачук С.Д., Пушкова О.Д., Гиндич В.О., Кавердинський М.І., Філатова Н.Г., Любківський О.І., Євдокименко В.К., Коротун І.В., Сабура М.М., Севрюков В.В., Хавич О.М., Кіцул І.Ф., Черновський О.К.

Вирішили:

- відмовити у влаштуванні окремого входу за рахунок частини тротуару із влаштуванням приямку, оскільки він не являється історичним, а також буде перешкоджати пішоходам і може негативно вплинути на технічний стан будівлі в цілому.

8. Слухали представника проектного інститут “Містопроєкт” про можливість переобладнання квартири №2 на вул.29 Березня, 5 під офіс.

Виступили: Осачук С.Д., Пушкова О.Д., Гиндич В.О., Кавердинський М.І., Коротун І.В., Сабура М.М., Кіцул І.Ф., Черновський О.К.

Вирішили погодити переобладнання зазначеної квартири за наступних умов:

- виконати ремонтно-реставраційні роботи фасаду будинку №5 на вул.29 Березня, попередньо виготовивши необхідну проектну документацію та погодивши її в установленому чинним законодавством порядку;
- виконати гідроізоляційні роботи будинку із його центрального фасаду;
- розглянути можливість влаштування двох симетричних входів на місці віконних блоків за рахунок внутрішнього простору.

9. Слухали представника проектного інститут “Містопроєкт” про можливість переобладнання нежитлових приміщень під виставковий зал в будинку на вул.А.Шептицького, 23.

Виступили: Осачук С.Д., Пушкова О.Д., Гиндич В.О., Кавердинський М.І., Коротун І.В., Сабура М.М., Кіцул І.Ф., Черновський О.К.

Вирішили:

- погодити переобладнання нежитлових приміщень під виставковий зал за умови доопрацювання стильового рішення фасаду та вимог відділу охорони культурної спадщини.

10. Слухали представника ТОВ "Акро-Буд" про можливість відновлення історичного входу до приміщення квартири №3 на вул.Гете, 3.

Виступили: Осачук С.Д., Пушкова О.Д., Гиндич В.О., Коротун І.В., Черновський О.К.

Вирішили:

- погодити відновлення історичного входу з урахуванням історико-архітектурної довідки арх.Л.Вандюк.

11. Членами громадської ради на наступних засіданнях запропоновано розглянути наступні питання:

- про роботу Музею народної архітектури та побуту на вул.М.Олімпіади;
- про роботу історико-культурного заповідника «Кладовище на вул.Зеленій»;
- про утримання парків міста Чернівців;
- будівництво музею П.Целана на розі вул.Головній – П.Целана.
- встановлення торгових павільйонів на площі Соборній.

Крім того, запропоновано проводити спільні засідання архітектурно-містобудівної ради та громадської консультативної ради з питань охорони культурної спадщини.

Заступник голови ради

О.Пушкова

За секретаря ради

В.Михайлюк